

Читай, откриј
и схваћи!

Laguna

Енциклопедија
за малишане

Диносауруси

САДРЖАЈ

ШТА ЈЕ ДИНОСАУРУС? 7

СТРАШНИ ГУШТЕРИ	8
ПАТУЉЦИ И ЏИНОВИ	10
НЕВЕРОВАТНИ РЕКОРДИ!	12
НЕОБИЧНЕ ГЛАВЕ!	14
НЕВЕРОВАТАН ИЗГЛЕД	16

СВЕТ ДИНОСАУРУСА 19

ПОЈАВЉИВАЊЕ ДИНОСАУРУСА	20
ДОБА ЏИНОВА	22
„ЧУДОВИШТА“ И ЦВЕЋЕ	24
ГОСПОДАРИ У ВАЗДУХУ	26
СТРАХ И ТРЕПЕТ У МОРИМА И РЕКАМА	28
СУСЕДИ НА КОПНУ	30

ВЕЛИКЕ ПОРОДИЦЕ 33

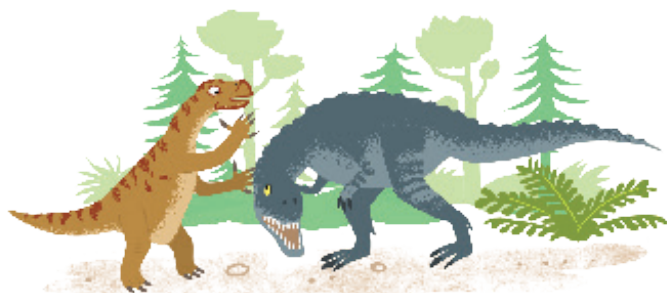
„ДУГОВРАТИ“	34
„ДЕБЕЛЕ ГЛАВЕ“ И „ПАЧЈИ КЉУНОВИ“	36
„ОКЛОПЉЕНИ ДИНОСАУРУСИ“	38
„РОГАТИ ДИНОСАУРУСИ СА ОКОВРАТНИКОМ“	40
„ТИРАНСКИ ГМИЗАВЦИ“ И ДРУЖИНА	42
„ДИНОСАУРУСИ НОЈЕВИ“	44

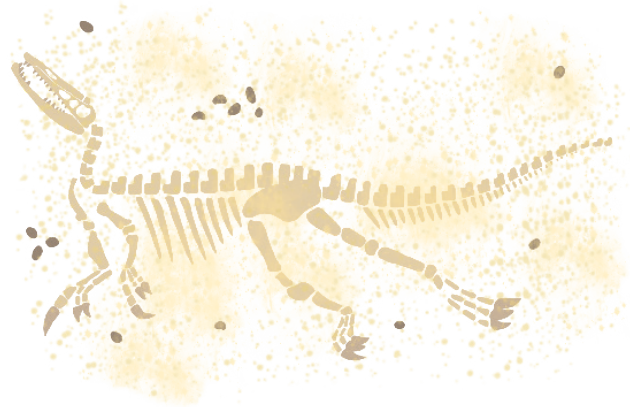
ЖИВОТ ДИНОСАУРУСА 47

ГНЕЗДА И ЈАЈА	48
ЖИВОТ МЛАДУНАЦА	50
НА ПУТ!	52
ЗА СТО!	54
СТРАШНИ ЛОВЦИ	56
СПЕЦИЈАЛАН ЈЕЛОВНИК	58
БИЉОЈЕДИ ПРОТИВ МЕСОЖДЕРА!	60

ПОРТРЕТИ ДИНОСАУРУСА 63

ТИРАНОСАУРУС РЕКС	64
СПИНОСАУРУС	66
ДИПЛОДОКУС	68
ИГУАНОДОН	70
ПАРАСАУРОЛОФУС	72
ТРИЦЕРАТОПС	74
АНКИЛОСАУРУС	76
СТЕГОСАУРУС	78

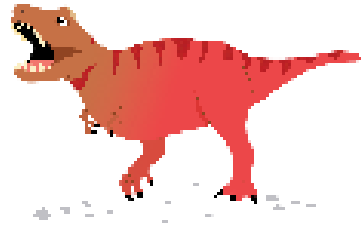
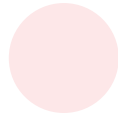

КРАЈ ДИНОСАУРУСА 81

ЗАГОНЕТНА СМРТ	82
ОТКРИЋЕ ФОСИЛА	84
„ПОВРАТАК“ ДИНОСАУРУСА	86
ДИНОСАУРУСИ У СВЕТУ	88
ПРЕЖИВЕЛИ И ПОТОМЦИ	90

ИНДЕКС 92

ШТА ЈЕ ДИНОСАУРУС?

СТРАШНИ ГУШТЕРИ

Диносауруси су копнени гмизавци, исто као гуштери. Уосталом, њихово име значи „страшни гуштери“. Они су се појавили на нашој планети пре много, много времена и били су десетинама милиона година краљеви животиња!

Многи диносауруси су мирни **џиновци** и хране се папратима и лишћем дрвећа: они су биљоједи.

Други су крволочни **ловци** са зубима оштрим попут ножа. Такав је чувени тираносаурус рекс.

Диносауруси имају дебелу кожу прекривену **крљуштима**. Неки имају плоче и шилјке који их штите од непријатеља. А неки чак имају **перје**!

Имају четири ноге које се налазе **испод** тела, а не са стране, као код крокодила и гуштера: то је zgodније за трчање!

КОЈЕ СУ БОЈЕ ДИНОСАУРУСИ?

То је тајна! Да бисмо то сазнали, треба да пронађемо добро очуване парчиће коже, крљушти или перје, што је врло тешко. Али научници настављају да трагају за њима!

Неки су сигурно били врло упадљивих боја да би застрашили непријатеље...

... а неки су били у боји папрати или дрвећа да би се лакше сакрили.

Неки мужјаци су морали да имају на себи лепе и јарке боје да би освојили женке!

„Четвороношци“

Дуносауруси дугог врата, са оклопом или оковратником ходају на четири ноге: они су четвороношци.

Ноге су им дебље него стабла дрвећа како би могле да издрже њихову тежину.

Апатосаурус

Платеосаурус

Трицератопс

Њихова широка и округла стопала личе на слоновска.

Упркос тежини, неки четвороножни диносауруси могу да стоје, па чак и ходају на две ноге.

„Двоношци“

Многи диносауруси ходају на задњим ногама: они су „двоношци“.

Велоцираптор

Галимимус

Мегалосаурус

Дуге ноге и мишићава бедра омогућавају им да веома брзо трче. Бржи су од четвороножаца!

Предње ноге су им често врло мале у односу на тело.

ПАТУЉЦИ И ЏИНОВИ

Диносауруси су највећи џинови који су живели на Земљи. Има, међутим, и оних који су сасвим мали. Док су неки велики као вишеспратнице, други су величине птице!

1. Најмањи и најлакши је анкиорнис: овај прцвољак је велики и тежак отприлике као голуб!

9. платеосаурус

8. карнотаурус

2. компсогнатур

6. галимимус

3. велоцираптор

4. овираптор

5. минми

7. стегосаурус

12. Сауропосејдон је нај-
већи познати диносау-
рус: овај џин је висок као
шестоспратница!

10. брахиосаурус

13. Сеизмосаурус држи
титулу најдужег дино-
сауруса: дужи је од
три аутобуса поређа-
на један иза другог!

11

11. ламбеосаурус

14. тираносаурус

16. апатосаурус

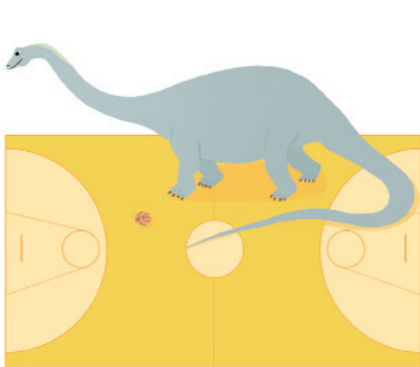
15. Титула најдебљег
диносауруса припада
аргентиносаурусу: овај
џин је тежак као петна-
ест афричких слонова!

17. диглодокус

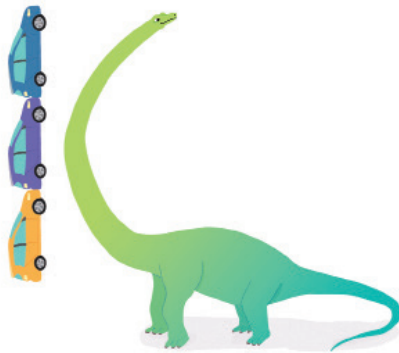

НЕВЕРОВАТНИ РЕКОРДИ!

Диносауруси су најнеобичније и најзанимљивије животиње које су постојале на нашој планети. Ови гмизавци такође држе свакојаке рекорде!

Диплодокусов огромни реп у облику бича дуг је 15 метара: толико износи ширина кошаркашког терена!

Маменхисаурус има најдужи врат: он премашује 12 метара, што је дужина три аутомобила!

Анкилосаурус не може брзо да трчи због тешког оклопа! Он је један од најсторијих диносауруса.

Грађен као ној, **струтхио-мимус** може да трчи брзином од 50 километара на сат, а у случају опасности, достиже брзину од 80 километара на сат!

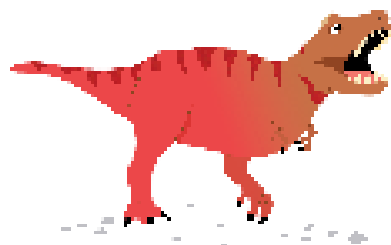

Теризиносаурус на предњим ногама има огромне повијене канџе, дуге као човечија рука!

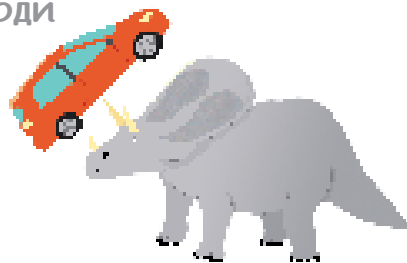

Сразмерно величини тела, **троодон** има највећи мозак: он је, дакле, најпаветнији диносаурус.

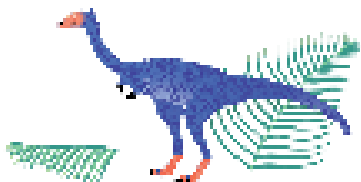
Необични рекорди

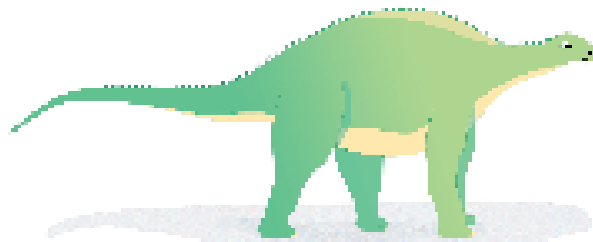
Тарбосаурус:
мајушне предње ноге у односу
на тело!

Торосаурус:
глава величине аутомобила!

Мононикус: само по један прст
на предњим ногама!

Брахитрахелопан: најкраћи
врат међу „дуговратима“!

Стегосаурус:
мозак величине ораха!

Едмонтосаурус:
губица са преко 1000 зуба!

Посматрај пажљиво ова два цртежа и пронађи пет разлика

Спиносаурус има највише леђно једро: оно достиже два метра!

Решете: црпе на рету, шафе на леђима, креста, торти и гонти зуба, канџа на задној левој ноzi.

НЕОБИЧНЕ ГЛАВЕ!

Диносауруси стварно имају чудне главе. Неке су пљоснате, испупчене или квргаве. Неке су пак украшене роговима, кљуном, крестом или чак оковратником са шиљцима!

Несвакидашњи оковратници

Стиракосаурус:
круна од шиљака!

Албертацератопс:
упечатљив оковратник!

Еиниосаурус:
кукасти рог на њушци!

Центросаурус:
треба се пазити
његовог страшног
рога!

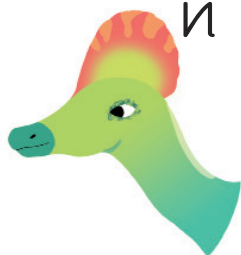

Хасмосаурус:
џиновски штит!

РАЗЛИЧИТИ ДИНОСАУРУСИ, РАЗЛИЧИТЕ И КРЕСТЕ!

Дилофосаурус:
двострука креста.

Коритосаурус:
полукружна.

Ламбеосаурус:
у облику секирице.

Парасаурулофус:
дуга закривљена
цев.

„Дебеле главе“

Пахицефалосаурус:
испупчена кацига
начичкана шиљцима.

Стегоцерас:
круна од коштаних
куглица.

Гојоцефал:
квргава „бицикли-
стичка кацига“!

„Рогати“

Карнотаурус:
биковски рогови!

Цинтаосаурус:
попут једнорога!

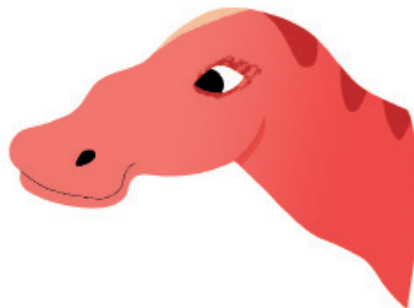

Сигимолох:
демонска глава!

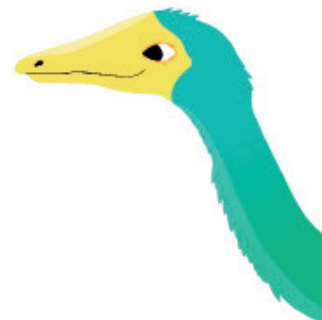
Кљунови

Пситакосаурус:
папагајски кљун.

Анатотитан:
пачји кљун.

Дромицеиомимус:
нојевски кљун.

НЕВЕРОВАТАН ИЗГЛЕД

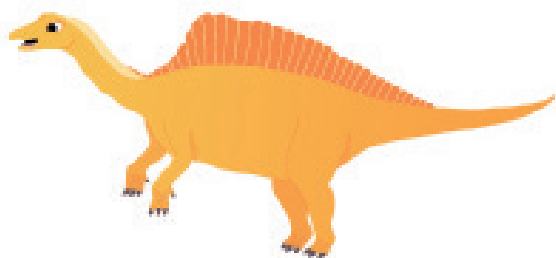
Диносауруса има свакаквих! Неки „страшни гуштери“ стварно изгледају необично, па чак и застрашујуће! Откриј оне најчудније...

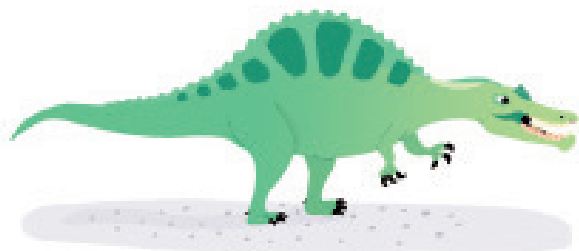
Сухомимус: крокодилска глава на тираносауросовом телу!

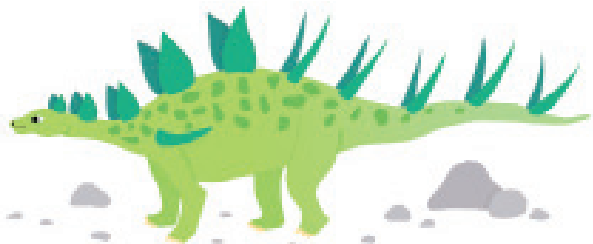
Силвисаурус: бокови прекривени страшним шиљцима.

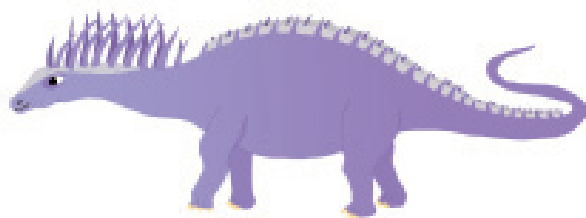
Ураносаурус: леђно једро које придржавају дуге коштане бодље.

Иритатор: крокодилска чељуст, леђно једро и креста!

Кентосаурус: двоструки низ глоча и шиљака који одвраћају непријатеља од напада!

Амаргасаурус: необична бодљикава креста дуж врата и леђа.

Упркос огромном телу, џиновском оковратнику и крвожедном изгледу, **ахелосаурус** је мирољубиви биљојед.

Са својим оклопом од плоча и коштаних бодљи, репом у облику тољаге и шиљатим роговима, **еуоплоцефалус** је права покретна тврђава!

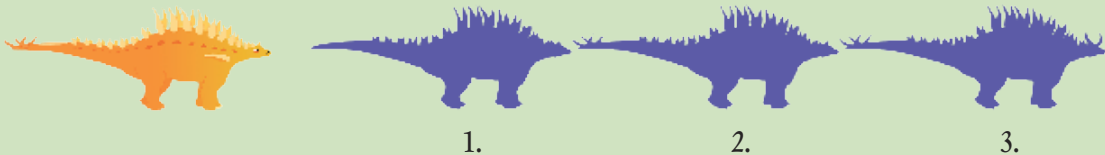
Са својим тешким усправним бодљама и шиљцима који му прекривају леђа и реп, **полакантус** је примамљив за јело исто колико и кактус!

Гигантосаурус је још већи од тираносауруса! Његове огромне челоусти начичкане су зубима дугим 20 центиметара!

Пронађи сенку која одговара хуајангосаурусу.

Хуајангосаурус, пронађен у Кини, мањи је од свог рођака стегосауруса.

Решете: сенка бр. 2

